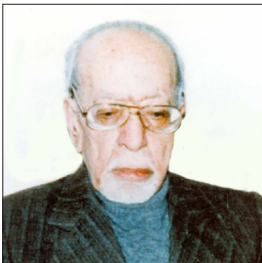

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

فیلسوف آخرالزمانی ایران

سید احمد فردید متفکر معاصر ایرانی سال ۱۲۸۹ متولد شد. دروس مقدماتی و زبان فرانسه را در زادگاهش بزد خواند. در ۱۳۰۵ به تهران رفت و در دارالفنون ادامه تحصیل داد. مدتی درس طبلگی خواند و اندکی بعد در دانشسرا در رشته ادبی لیسانس گرفت و زبان‌های پهلوی و آلمانی را نیز آموخت. بعد از جنگ دوم جهانی به فرانسه و آلمان رفت تا به تحصیل فلسفه معاصر اروپایی به ویژه اگرستانسیالیسم و فلسفه هایدگر بپردازد. فردید بسیاری از کتاب‌های معارف اسلامی و علم اصول را می‌شناخت، وی در زمینه ریشه‌یابی لغات نیز مطالعات زیادی داشته است.

فردید در دهه پنجاه و شصت در دانشگاه تهران به طرح اندیشه هایدگر پرداخت. در دهه ۵۰ سلسله نشست‌هایی فلسفی به محوریت فردید با حضور نویسندگانی چون ابوالحسن جلیلی، داریوش شایگان، حمید عنایت، داریوش آشوری و رضا داوری در منزل امیرحسین جهانگیرلو برگزار می‌شد که گرایش ضد مارکسیستی در این جلسات کاملاً آشکار بود.

تفکر فردید فراز و نشیب و بعضاً تناقضات جدی داشت، گفتن جملات و عبارات متناقض یکی از مشخصات بارز فردید بود که به آراء وی خصلتی نیچه‌وار داده است. او در دوران حیات طولانی خود هیچ اثری منتشر نکرد به طوری که به «فیلسوف شفاهی» مشهور شد. تنها اثری که قطعاً به فردید نسبت داده می‌شود، برابراهی فارسی برخی اصطلاحات فلسفی است که در آثار یحیی مهدوی و احسان نراقی به کار رفته‌است. کتاب «دیدار فرهی و فتوحات آخرالزمان» مجموعه‌ای است از درس گفتارهای فردید که پس از مرگ وی منتشر شد. سید احمد فردید ۲۵ مرداد ۱۳۷۳ در تهران درگذشت.

خودزنی / محیط زیست

ببر سیبری شهر یور به قرنطینه جدید می رود

مدیرکل دفتر تنوع زیستی و حیات وحش سازمان حفاظت محیط زیست از انتقال ببر سیبری به قرنطینه‌ای جدید تا پایان شهریور ماه خبر داد. مجید خرازیان مقدم با اشاره به اینکه دو قلاذه ببر سیبری موجود در کشور حدود پنج سال پیش وارد کشور شده است، گفت: در اینکه چرا این دو ببر وارد ایران شدند و چه برنامه‌ای برای آنها داشتیم ورود نمی‌کنم اما می‌توانم این را بگویم که وقتی این دو قلاذه ببر وارد کشور شدند قاطبه بدنه کارشناسی سازمان حفاظت محیط زیست برنامه‌ای برای این ببرها نداشت همان‌طور که در حال حاضر هم ندارند. این در حالی است که اولویت این سازمان در حفظ گونه‌های ملی است و اعتقاد دارد باید وضعیت حفاظتی گونه‌های در معرض خطر بومی را ساماندهی کند و ارتقا دهد.

وی با تاکید بر اینکه قبل از احیای یک گونه باید زیستگاه آن را فراهم کرد، اظهار کرد: ببر ۶۰ سال است که در کشور ما منقرض شده و آروز دارم که می‌شد این گونه را احیا کرد اما برای احیای یک گونه ابتدا باید زیستگاه آن احیا شود. شرایط زیستگاهی ببر در کشور ما وجود ندارد و امکان احیای این گونه نیست. بنابراین باید به فکر بهبود وضعیت گونه‌های موجود باشیم.

خرازیان با اشاره به اینکه سازمان دامپزشکی و وزارت بهداشت اعتقاد دارند این ببر مشکوک به بیماری مشمشه است، گفت: چهار سال و نیم است که از نگهداری این گونه گذشته و هیچ مشکلی نداشته. در طول این مدت نیز این دو سازمان بر اساس پروتکل‌هایی که برای بیماری مشمشه دارند، معتقدند این گونه باید معدوم شود. وی با بیان اینکه درحال حاضر این ببر شرایط زیستی خوبی ندارد، افزود: سازمان حفاظت محیط زیست مخالف معدوم کردن ببر سیبری است، زیرا این گونه از نظر بین‌المللی یک گونه و ذخیره ژنی با ارزش است و همچنین سازمان با توجه به اینکه متولی حیات وحش است، نمی‌تواند نسبت به حقوق حیوانات بی‌تفاوت باشد.

مدیرکل دفتر تنوع زیستی و حیات وحش سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به آخرین جلسه این سازمان با نمایندگان وزارت بهداشت و سازمان دامپزشکی گفت: مصوبه جلسه چند ماه پیش این شد که ببر معدوم نشود اما با توجه به اینکه مشکوک به بیماری است به قرنطینه جدیدی با شرایط بهتر منتقل شود و قرار بر این شد محل جدید را سازمان پیشنهاد بدهد که پس از بازدید و تایید نمایندگان این دو ارگان انتقال ببر به قرنطینه جدید صورت می‌گیرد. وی افزود: پیشنهاد ما قرنطینه پناهگاه حیات وحش مسمسکنده در مازندران است؛ با توجه به اینکه این مکان تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست است مورد تایید سازمان دامپزشکی و وزارت بهداشت قرار گرفت. تنها دلیل برای انتخاب استان مازندران برای انتقال ببر این است که آنجایک قرنطینه آماده وجود داشت. هر جایی بخواهیم ببر را ببریم باید اعتباراتی معادل ۸۰،۷۰ میلیون تومان برای ساخت قرنطینه جدید هزینه کنیم. وی در پایان افزود: قرار است در کمیته حیات وحش سازمان دامپزشکی که سازمان حفاظت محیط زیست هم نماینده دارد، پروتکل انتقال و جابجایی این گونه تدوین شود که تا پایان شهریور این انتقال صورت می‌گیرد.

فارسی را پاس بداریم

ما را همه شب نمی‌برد خواب…

چندی پیش -به گمانم سبیزدهم مرداد بود- در صفحه دیپلماسی روزنامه وزین اعتماد آمده بود: «پیش از نشست صبح روز گذشته مشترک میان اعضای شورای همکاری خلیج فارس و مهمان از واشنگتن آمده، شش وزیر در شامگاه یکشنبه با هم دیدار کردند تا در خصوص موضوعات مورد بحث در دیدار با رئیس دستگاه دیپلماسی امریکا به‌تفاهم رسیده و البته اندکی هم مواضع متفاوت خود در خصوص پرونده‌های مورد بحث را به هم نزدیک‌تر سازند…».

از آنجا که ظرفیت ستون‌زین قدرپارسی تنها ۵۰۰ کلمه است، از قبل و بعد این مطلب صرف نظر می‌کنم. از همین چند خطی هم که ذکر شد، بیشتر به عبارت تامانوس «پیش از نشست صبح روز گذشته مشترک میان اعضای شورای همکاری خلیج فارس و مهمان از واشنگتن آمده» کار دارم. به‌واژه «مشترک» در عبارت بالا دقت بفرمایید. مشترک در این عبارت صفت است اما جای قرار گرفتن آن به‌ما اجازه نمی‌دهد به درستی تشخیص بدهیم صفت کدام کلمه است.

پرسش دیگرم درباره عبارت بالا این است که آیا «نشست»، «میان» دو تن چندتن برگزار می‌شود؟

| اوقات شرعی: اذان صبح: ۵:۴۰ | اذان ظهر: ۱۲:۳۰ | غروب آفتاب: ۱۹:۲۰ | اذان مغرب: ۲۰:۱۵ |

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

هفت چشمه، هفت خون

نقد و بررسی رمان «بیوه‌گشی» نوشته یوسف علیخانی

کتاب «بیوه‌گشی» که بهار امسال از سوی نشر آموث منتشر شد و در مدتی کمتر از یک ماه به چاپ دوم رسید فردا ۲۵ مرداد در فرهنگسرای بهاران تقد می‌شود. جلسه نقد این کتاب با حضور حمیدرضا امیدی سرور و نویسنده کتاب برگزار خواهد شد.
قصه رمان «بیوه‌گشی» داستان زنی است به نام «خوابیده خانوم» که او و همسرش «بزرگ» پس از کش و واکش‌های بسیار بالاخره موفق می‌شوند با هم ازدواج کنند اما روزگار بازی دیگری با آنها در پیش می‌گیرد و بزرگ را ازدر چشمه روستا می‌بلعد. خوابیده خانوم می‌ماند و دخترش عجب‌ناز. او مجبوراست بنا به باور مردم، منتظر برادر شوهر کوچک‌تر بماند تا با او ازدواج کند. اما اندک زمانی بعد، شوهر دومش را هم ازدرمار می‌کشد…

علیخانی که دستی هم در مردم‌شناسی دارد، بیشتر آثارش با فرهنگ مردم به خصوص روستا گره خورده است. این رمان نیز به سنتی قدیمی در روستا اشاره دارد که پس از مرگ شوهر زن باید با برادر شوهرش ازدواج کند. بیوه‌گشی ترکیبی از واقعیت و تخیل است و متن آن با زبان محلی آمیخته است.

فضای داستانی رمان بیوه‌گشی همانند سه مجموعه داستان قبلی علیخانی در روستایی به نام میلک می‌گذرد که همانم زادگاه علیخانی است اما نویسنده معتقد است میلک داستان‌های او با میلک واقعی تفاوت‌های زیادی دارد و شبیه همدیگر نیستند. علیخانی نگارش بیوه‌گشی را از زمستان ۹۱ شروع کرد و نوشتن آن را در زمستان سال گذشته به پایان رساند.

او پیش از این سه اثر به نام‌های «قدم‌بخیر مادر بزرگ من بود»، «ازدها‌کشان» و «عروس بید» منتشر کرده است.

مجموعه داستان «قدم‌بخیر مادر بزرگ من بود» برنده جایزه جشنواره بین‌المللی روستا و نامزد

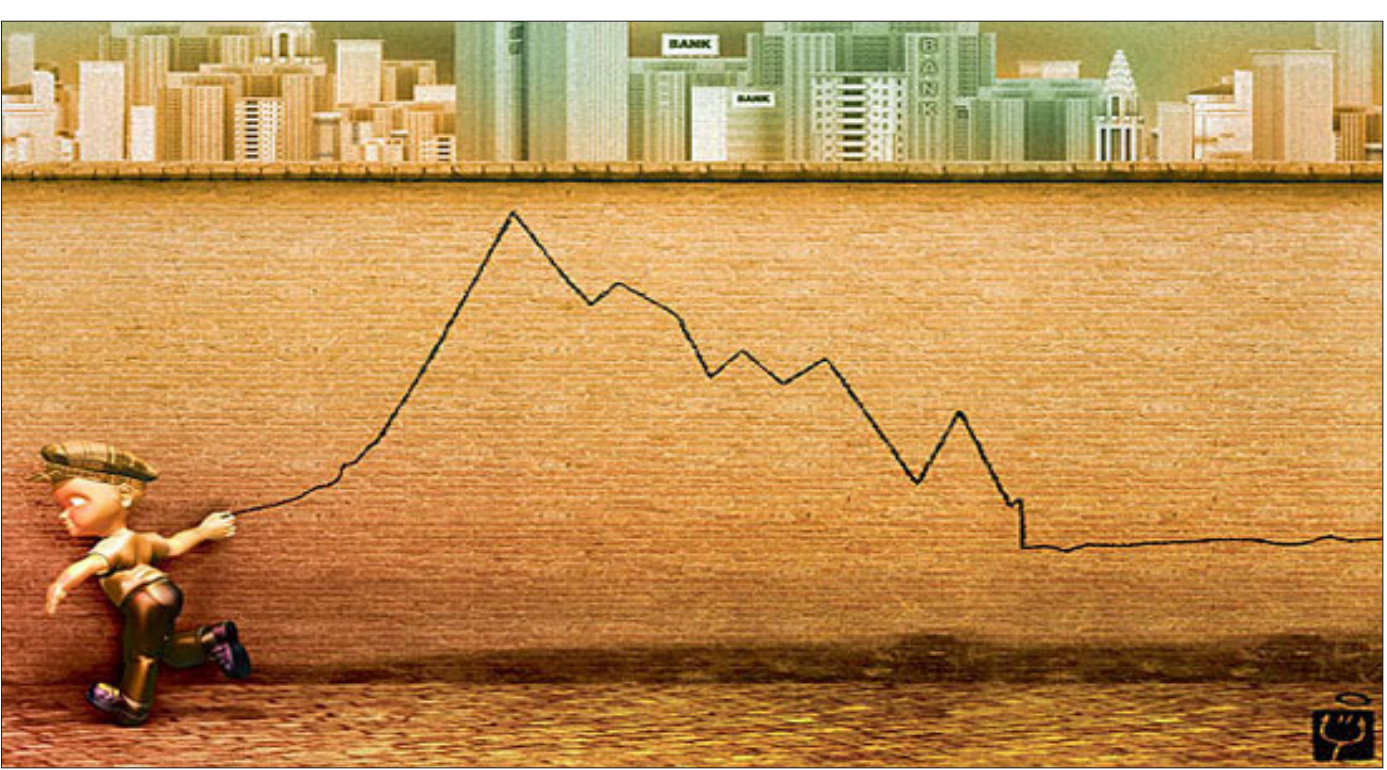
خلعت عشق هرکسی را ندهند، و هر کسی لایق عشق نباشد، و هر که لایق عشق نباشد خدای رانشاید، و هر که عشق را نشاید، خدای رانشاید. عشق با عاشق توان گفت و قدر عشق، عاشق داند.
فارغ از عشق، جز افسانه نداند
او وارانام عشق ودعوی عشق، خود حرام باشد.
(عین‌الغضات همدانی، قرن ششم، تمهیدات)

سوت پایان

جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی شده است. همچنین کتاب «ازدها‌کشان» تقدیری اولین دوره جایزه جلال آل احمد و نامزد هشتمین دوره جایزه هوشنگ گلشیری شده است. «عروس بید» نیز برنده جایزه کتاب سال غنی‌پور و نامزد جایزه کتاب فصل شد. از علیخانی همچنین آثار دیگری چون «معجون عشق»، «عزیز و نگار»، «نسل سوم داستان‌نویسی ایران»، «قصه‌های مردم الموت»، «قصه‌های پرهیزکاران» و نیز زندگی‌نامه داستانی حسن صباح، این بطوطه، صائب تبریزی و ناصرخسرو منتشر شده است. در جایی از رمان بیوه‌گشی می‌خوانیم: «هفت شبانه روز بود خواب می‌دید هفت کوزه‌ای که به هفت چشمه می‌برد، به جای آب، خون در آن پر می‌شود و هفت بار که کوزه‌ها می‌شکنند، آب چشمه‌ها دوباره برمی‌گردد و دیگر خون در آنها جوش نمی‌زند. لازم هم نبود شب‌باشد و خواب باشد تا کوزه به دوش، سز ازدرچشمه برود و کوزه در آب بکند که بعد ببیند کوزه پر از خون شده است. کوزه‌ی اول با سنگ سیاه کنار چشمه بشکند و بعدبی آنکه از خواب بیدار شود، کوزه‌ی دومی به دوش بگیرد و یک کوه آن طرف‌تر، کوزه رادر سیاه‌چشمه فرو برود و جوش بزند و باز همان کند که بار اول کرده بود و بعد یک کوه آن سوی‌تر، کوزه‌ی سوم را در گاوچشمه از شانه پایین بیاورد و هنوز آب به کوزه نرسیده، آب که نه، خون، شتک بزند به دست و بالش و بعد کوزه را خاک شیر کند و کوزه به دوش، سمت پلنگ چشمه بدود که آب را محکم بکوبد به سرخه سنگ پای سرخه‌چشمه زیر سرخه کوه، هنوز زردچشمه مانده بود و بعد سفیدچشمه…»

گردش روزگار برعکس است

طرح: شاهرخ حیدری

... و از میان شکل‌های هندسی محدود/ به پهنه‌های حسی وسعت پناه خواهیم برد... (فروغ فرخزاد)

با کاروان حله / اخبار هنر

ترانه‌های عقیلی در اکسپوی میلان

مهدی افضل‌ی رئیس کمیته فرهنگ و هنر اکسپوی میلان و سالار عقیلی، خواننده موسیقی سنتی در گفت‌وگویی درباره برنامه‌های روز ملی ایران در این رویداد جهانی که اول شهریور ماه برگزار می‌شود، توضیحاتی ارائه دادند. افضل‌ی که به عنوان نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در برپایی غرفه ایران در اکسپوی میلان مسئولیت طراحی و اجرای رویدادهای فرهنگی و هنری را بر عهده دارد، درباره

اهمیت این اتفاق گفت: اکسپویا همان نمایشگاه‌های جهانی که حدود ۱۷۰ سال قدمت دارد محل قدرت‌نمایی علمی، صنعتی و فرهنگی کشورهاست؛ اکسپو، سومین رویداد مهم دنیا پس از جام جهانی فوتبال و بازی‌های المپیک است که به جهت اهمیت بسیار بالای آن، به «المپیک فرهنگ ملل» شهرت دارد؛ روز ملی کشورها در این آوردگاه جهانی در واقع ویتربن هر کشور است که توجهات همه کشورهای حاضر را جلب می‌کند. مدیرعامل موسسه توسعه هنرهای معاصر خاطر‌نشان کرد: تمرکز رویدادهای هنری کشورمان در اکسپوی میلان بر موسیقی نواحی و نیز آیین‌های نمایشی فولکلوریک سراسر ایران بود که با توجه به موضوع محوری این دوره «تغذیه زمین، انرژی برای حیات» طراحی شد و ذیل عنوان «باغ ایرانی، آب و آیین» بسیار هم مورد توجه قرار گرفت. سالار عقیلی خواننده موسیقی سنتی نیز درباره اینکه چه آثاری را در روز ملی اجرا خواهد کرد، گفت: به طور یقین اجرایی ویژه را تدارک خواهیم دید که در آن ترانه‌های متعددی که برای کشور عزیزمان خوانده‌ام اولویت دارند.

داوری هفدهمین جشن سینمای ایران آغاز شد

داوری بخش فیلم‌های بلند هفدهمین جشن خانه سینما چهارشنبه ۲۱ مردادماه، رسماً آغاز شد. در این مراسم که در تالار سیف‌الله داد خانه سینما برگزار شد، جمعی از داوران این دوره از جشن در کنار همایون اسعدیان دبیر و مازار میری مدیر اجرایی جشن هفدهم خانه سینما حضور داشتند. در ابتدای این مراسم اسعدیان گفت: طبعاً امسال به نسبت سال گذشته جشن راحت‌تری برگزار می‌کنیم.

سال گذشته جشن در حالی برگزار شد که مدتی خانه سینما بسته بود و در بی‌نوبی وحشتناک به سر می‌بردیم. دبیر هفدهمین جشن خانه سینما افزود: «خانه سینما این امکان و آمادگی را دارد که هر شب در خدمت داوران محترم باشد و فیلم‌ها با کیفیت مطلوب در این سالن که به همت یک گروه حرفه‌ای با تسازی شده برای آنها نمایش داده شود و در کنار هم فیلم‌ها را ببینیم.» مازیار میری مدیر اجرایی جشن هفدهم نیز در ادامه گفت: «از ۱۱ گروه داوری و یک گروه فیلم اول و استعداد جوان را داوری می‌کنند. برخی از صنوف سر شاخه‌هایشان را هنوز به‌ما معرفی نکرده‌اند که خواهش من این است که زودتر این کار را انجام دهند.»

میری خطاب به هیات داوران حاضر در سالن سیف‌الله داد اضافه کرد: «ما تا دوم شهریور که مرحله اول داوری‌ها تمام می‌شود باید رای داوران را داشته باشیم تا بتوانیم داوری مرحله دوم را شروع کنیم. پس لطفاً طوری برنامه‌ریزی کنید که سرشاخه‌های شما تا پایان دوم شهریور کاغذ اعلام نامزدها را به ما برسانند.»

ممکن است از فاصله انداختن میان صفت و موصوف، و مضاف و مضاف‌الیه بهره‌بیزیم. رعایت

همین نکته ساده، در درست‌نویسی ما بسیار موثر است.

- اعضای شورای همکاری خلیج فارس) از نهاد جمله قرار دهد و «شش وزیر» را حذف کند.

- کلمه «نزدیک‌تر» هم در این جمله غلط است. چون این کلمه وقتی مصداق دارد که موضع کشورهای یادشده به هم نزدیک باشد نه اینکه متفاوت باشند.

-از آنجا که هر لحظه ممکن است از مرز ۵۰۰ کلمه عبور کنیم توضیحاتم را درز می‌گیرم و شکل درست جمله را پیشنهاد می‌دهم:

«اعضای شورای همکاری خلیج فارس و جان کری، پیش از نشست مشترک صبح روز گذشته،

شامگاه یکشنبه با هم دیدار کردند تا مواضع متفاوت خود در خصوص پرونده‌های مورد بحث را اندکی به هم نزدیک کنند…».

حال ما وقتی به زبان فارسی فکر می‌کنیم هیچ از حال شیخ اجل کم ندارد.

آنجا که فرموده است: ما را همه شب نمی‌برد خواب/ ای خفته روزگار دریاب…»